

Aanbieden van het stikstof-pamflet op 30 juni 2022

Geachte gemeenteraad, wethouders en andere aanwezigen,

Allereerst dank voor de mogelijkheid om hier vanavond lokaal bij onze volksvertegenwoordigers aandacht te vragen voor het desastreuze beleid dat voor ligt in Den Haag. Om ons verhaal kracht bij te zetten zijn we zoals u ziet vanavond met de trekker gekomen! Mijn naam is Pieter Korst, akkerbouwer en voorzitter van ZLTO Steenbergen-Bergen op Zoom. Naast mij staan collega's Annette Bovee, zij heeft met haar man een melkveebedrijf met akkerbouwtaak en Leen, Merijn en Thijmen Vos, akkerbouwers uit Dinteloord.

Wij zijn vorige week met 60 boeren uit de gemeente met een bus, en daarnaast een groep collega's met tractoren, naar Stroe geweest om deel te nemen aan de actiedag. Het was geweldig om hierbij te zijn, het was een massaal protest dat in gemoedelijke sfeer plaats vond. Ook afgelopen dinsdag zijn we met 40 leden bij elkaar gekomen om hierover met wethouder Gommeren te spreken. Het onderwerp leeft en daarom willen we ook hier ons geluid, een zorgelijk geluid, laten horen.

Want voor veel boeren is de wanhoop nabij. Dat verklaart ook de felheid onder een kleine groep boeren de afgelopen dagen. Het vertrouwen onder boeren in de overheid is afgelopen weken verdampt. Daarom gooien velen de kont tegen de krib en er zal nog heel wat moeten gebeuren om dat vertrouwen te herstellen. Maar dat zal omgekeerd ook gelden.

De afgelopen jaren worden we al geconfronteerd met een berg aan regels. De overheid komt spreekwoordelijk steeds meer op het erf om voor te schrijven wat wel en niet mag.

Het landelijke stikstofbeleid van minister Van der Wal dat begin juni bekend is gemaakt is voor velen de druppel: er is vanuit Den Haag bewust een onzorgvuldig kaartje met stikstofdoelen de wereld in geslingerd, zo van 'kijk even waar je zit, dan weet wat je te doen staat'. Wetend hoe gevoelig dit ligt. En er wordt meteen bij vermeld dat het afwaarderen van de grond, het gedwongen uitkopen en zelfs een beroepsverbod tot de mogelijkheden behoren. Want zegt het kabinet, 'er moet gebouwd worden: wegen en woningen'. Daar is stikstofruimte voor nodig, en die is wel nú nodig. Al draaien we de sector de nek om.

Dit raakt boeren in de ziel en drijft collega's tot wanhoop. Vooral jonge boeren, voor wie het perspectief om het bedrijf over te nemen ineens heel onzeker is, of zelfs onmogelijk lijkt. Begrijpelijk dus dat voor dat voortbestaan op alle mogelijke manieren wordt geknokt.

De doelen en de maatregelen zijn nu al duidelijk gemaakt door de overheid aan de boeren. En dat begint bij een flinke krimp van de veestapel. Maar het perspectief dat geboden zou moeten worden, dat ontbreekt nog. Veel collega's, ook hier in Steenbergen, weten nu niet waar ze aan toe zijn.

Zou er daadwerkelijk een lonkend perspectief zijn dan kan elke boer voor zich bepalen of dat haalbaar is en of die ervoor wilt gaan, maar dat is er nu gewoon niet. De burger wil van alles, leest ons zelfs de les, is soms het gevoel. Maar deze zelfde burger staat ondertussen verder

af van voedselproductie dan ooit. En dat in een tijd waarin voedselzekerheid als nooit tevoren in het geding is.

De agrarische sector staat niet stil. We kijken niet weg voor de uitdagingen van vandaag de dag. De jonge boeren kijken echt met een duurzame bril naar de landbouwpraktijk. Boeren willen in essentie gewoon met hun vak bezig zijn, en niet hoeven denken: kan ik nog wel boeren over een paar jaar? Het gaat ons om het verzorgen van de dieren en planten, en zorgen voor gezond en veilig voedsel. Hard werken, en een fatsoenlijk inkomen. Dat perspectief ontbreekt en dat veroorzaakt de angst.

We maken ons ernstig zorgen over de voorliggende stikstofregels: hier wordt met een botte bijl gehakt en dit beleid leidt tot een kaalslag op het platteland. Daarom laten we hier van ons horen.

Wat verwachten we van u?

Er is de afgelopen jaren zoveel gepraat, maar niet veel geluisterd. Laten we daar eens mee beginnen.

Komende jaren zullen gebiedsprocessen worden opgestart, maar het lijkt ons goed om u als nieuwe raad nu uit te nodigen. We kunnen dan in meer detail de stikstofplannen en de impact op de Steenbergse agrarische sector toelichten.

We nodigen alle raadsleden en bestuurders uit om volgende week donderdag 7 juli uit om 19.30 u een kijkje te komen nemen op het melkveebedrijf van André Janse.

Bij deze willen we u het pamflet aanbieden. Dat zullen Annet en Merijn doen.

Dank voor uw aandacht.